

Biolog. Journal of Armenia, 1 (63), 2011

ARCHAEOBOTANICAL FINDINGS FROM YENOKAVAN-2 CAVE SITE (ARMENIA)

R.A. HOVSEPYAN

Institute of Archaeology and Ethnography NAS RA

Common bread wheat, possibly round-grained bread wheat, emmer, hulled common barley and broomcorn millet have been cultivated in the Aghstev valley in the Iron Age period according to preliminary archaeobotanical investigations at Yenokavan-2 cave site.

Archaeobotany – cereals – Iron Age – Aghstev valley

Ենոկավան-2 քարայր-հնավայրում կատարված նախնական հնարուսաբանական հետազոտությունների համաձայն երկաթի դարաշրջանում Աղստև գետի հովտում մշակվել են սովորական փափուկ ցորեն, հավանաբար կլորահատիկ փափուկ ցորեն, հաճար, մշակովի թեփուկավոր գարի և սովորական կորեկ:

Հնարուսաբանություն – հազարույսեր – երկաթեդար – Աղստևի հովիտ

Согласно предварительным археоботаническим исследованиям в пещере-памятнике Енокаван-2 в железном веке в долине р. Агстев культивировались обычная мягкая пшеница, вероятно круглозерная мягкая пшеница, полба, культурный пленчатый ячмен и обычное просо.

Археоботаника – зерновые – железный век – долина р. Агстев

Yenokavan-2 cave site is situated in the left wall of the canyon of Sarnajur River, the tributary of Aghstev River (basin of Kura River), on the altitude of 1289 m above sea level. Administratively it is nearby Yenokavan village at Ijevan region of Tavush marz, Armenia. The cave is carstic, open to the South. Medieval, Iron Age, Late and Early Bronze Age and Neolithic cultural layers have been recorded during archaeological examination works of Armenian - Great Britannian team in 2007 [1].

To test the presence of identifiable plant remains at the site one sample of ashy sediment has been taken from surroundings of broken Iron Age vessel at Iron Age layer in sondage 2. Standard flotation and wet-sieving methods have been used to separate plant macroremains from the sediment. Forty six units of charred carpological material and charcoal fragments were separated from the sediment sample. Forty five kernels belonging to at least seven taxa of cultivated cereals (Poaceae family) have been identified (Tab.1). Concentration of carpological material amounts to 3 units per 1 liter sediment.

Table 1. Plant taxa recorded by archaeocarpological remains from Yenokavan-2 cave site.

Plant taxa	Remains	Number of finds
Triticeae gen. spp.	grains fragments	15
Triticum sp.	grains	5
T. cf. aestivum subsp. vulgare forma 1	grains	2
T. cf. aestivum ssp. vulgare f. 2	grains	1
T. cf. aestivum ssp. vulgare f. 3	grains	2
T. cf. aestivum ssp. sphaerococcum	grains	2
T. dicoccum/monococcum	grains	2
T. dicoccum	grains	4
Hordeum vulgare (hulled)	grains	2
Panicum miliaceum	grains	10
cf. Amaranthus/Chenopodium sp.	seed	1
Total		46

Notes: All remains are charred.

Location of sample: sondage 2, Iron Age period layer, surroundings of Iron Age broken vessel, depth 25-28 cm; excavation season: 2007; volume of the processed sediment: 15 liter.

At least three forms of common bread wheat (*Triticum aestivum* ssp. *vulgare*), possibly round-grained bread wheat (*T. aestivum* ssp. *sphaerococcum*), emmer (*T. dicoccum*), hulled common barley (*Hordeum vulgare*) and broomcorn millet (*Panicum miliaceum*) have been cultivated in the Aghstev valley close to Yenokavan-2 cave in Iron Age period.

REFERENCE

1. *Գասպարյան Բ.Զ.* Հաշվետվություն Աղստևի հովտի քարեդարյան հուշարձանները ուսումնասիրող հնագիտական արշավախմբի 2008 թ. կատարված աշխատանքների. ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտ. և ազգագր. ինստիտուտի Հաշվետվություններ դաշտային հնագիտական հետազոտությունների (2008թ.), մաս I., Երևան, էջ 13-55, 2009:

Received 04.11.2010